

Către: **dnei Iordanca-Rodica IORDANOV, Ministra Mediului**
Nr. 06/23-EC din 27 februarie 2023

Ref: Proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului

Stimată Doamna Ministru,

Asociația Businessului European (EBA Moldova), urmare a consultărilor publice demarate și promovării modificărilor la Proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului și comunică următoarele.

Constatăm, că urmare a ședințelor în cadrul grupului de lucru, inclusiv cu implicarea comisiei parlamentare responsabile de domeniul mediu, prezentul proiect nu corespunde și nu reflectă cele agreate urmare a dezbatărilor desfășurate. În acest context reiterăm poziția expusă anterior după cum urmează:

- modificarea Legii 1540/1998 trebuie să fie bazată pe principiul: *companiile care implementează REP sa fie scutite de taxa ecologica pe ambalaje si sa achite doar diferența în caz de neatingere a țintelor anuale, iar companiile care nu implementează REP să achite în continuare taxa ecologică pe ambalaje.*

Potrivit acordului ajuns în cadrul Grupului de Lucru pentru amendarea Legii 1540/1998, inclusiv în vederea deblocării situații survenite de la 1 Ianuarie 2023 cu dubla impozitare pentru deșeurile de ambalaje, propunem următoarea soluție care a fost apreciată pozitiv de toate părțile implicate la ședința din 28 Februarie 2023:

- alin.(1) Art.11 din Legea 1540, va avea următorul conținut: (1) Subiecți ai taxei reglementate de prezentul articol sunt persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, sub orice formă stabilită de legislație, **cu excepția celor care implementează Răspunderea Extinsă a Producătorului prin sistemul individual sau colectiv potrivit legislației în vigoare.**

Mai mult că atât, acest proiect presupune că agenții economici continuă achitarea „taxei ecologice” indiferent de faptul dacă implementează sau nu REP, iar Guvernul „... **până la data de 31.12.2023 urmează să elaboreze și să aprobe un mecanism de compensare pentru acei agenți economici care participă în sistemul REP...**” (pct. 10) din Proiect.

Respectiv, proiectul de lege nu prevede **principiul scutirii** de „taxa ecologică”, dar **compensarea** acesteia, fără a avea o claritate asupra mecanismului de compensare și garanțiile în acest sens. Realizarea țintelor este însoțită de costuri pentru agentul economic. În condițiile economice actuale, impunerea achitării în avans a unei taxe care nu este cert dacă va fi recuperată în viitorul apropiat - nu este argumentată. În condițiile în care se impune ca, până la 31.12.2023, Guvernul să vină cu o schemă de compensare și implementare a unui mecanism de scutire pentru agenții economici care ating și valorifică țintele, **termenul de raportare anual este unul rezonabil.** Astfel se propune următoarea formulare:

- „Subiecții vizați la art.11 alin.(1) calculează și achită plățile corespunzătoare și prezintă darea de seamă respectivă anual, **până la data de 31 a lunii martie a anului următor de gestiune.**”

Acest termen este corelat cu termenul stabilit la punctul 22 din Hotărârea 561 din 31.07.2020 („22. În cazul în care producătorii prevăzuți la pct.13, care își îndeplinesc responsabilitățile individual, nu îndeplinesc cel puțin obiectivele anuale prevăzute în anexa nr.2, este necesar ca, pentru atingerea obiectivelor, să plătească la bugetul de stat, către Fondul Ecologic Național, o sumă egală cu costurile nete de gestionare a unei tone pentru fiecare categorie de ambalaj înmulțit cu cantitatea de deșeuri de ambalaje nevalorificate”).

Impunerea unei taxe duble de mediu asupra ambalajelor către cei mai mari investitori din Republica Moldova reprezintă o problemă critică, care poate duce la creșterea semnificativă a prețurilor la produsele de larg consum, descurajarea investițiilor și crearea condițiilor de concurență neloială.

Prin urmare, este necesară o intervenție urgentă pentru a remedia lacuna legislativă creată prin neajustarea la timp a Legii 1540 și pentru a evita taxarea dublă de mediu asupra ambalajelor, prin:

1. Modificarea Legii 1540/1998 la Art.11 și Art.14, **astfel ca plata să nu fie lunară, dar anuală**; și
2. Calcularea deșeurilor de ambalaje să fie în greutate (kg) în loc de unitate (bucată).

Unica soluție care poate remedia această povară financiară este anularea urgentă a taxei de mediu pentru categoriile de produse supuse obligațiilor REP și stabilirea unui mecanism de achitare a penalităților pentru producătorii care nu implementează REP sau nu ating obiectivele de reciclare. Propunem eliminarea de urgență a Art.11 din Legea 1540/1998 pentru a asigura implementarea Legii 209/2016 și HG 561/2020.

Amânarea intrării în vigoare a modificărilor propuse (data indicată în proiect - 24.02.2023 este inadmisibilă). Producătorii și importatorii de ambalaje necesită timp pentru a ajusta procesele interne de colectare și întreținere a informației despre cantitatea ambalajelor în tone, în loc de unități, și pe tipuri noi de ambalaje. **Propunem intrarea în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial**, conform prevederilor art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Propunem anularea plăților pentru: emisiile de poluanți ale surselor staționare (art.6), deversările de poluanți (art.9), deversările de poluanți (art.10). Calculul de sine stătător al acestor plăți este foarte dificil, iar efortul depus este mult mai mare decât suma plății în sine.

Totodată, funcția de control asupra corectitudinii calculului și plenitudinii virării la buget a plăților stabilite la art.6, art.9 și art.10 este exercitată de către inspecțiile pentru protecția mediului ale autorității centrale de specialitate. În același timp, în cadrul unei companii, nu sunt specialiști în protecția mediului care să dețină cunoștințele necesare pentru a calcula corect taxele date. **În schimbul anulării plăților enumerate, propunem mărirea plăților pentru emiterea autorizațiilor pentru emisia poluanților de către organele autorităților de mediu.**

Sistemul actual de dublă impozitare este o povară inefficientă și costisitoare care contribuie puțin la promovarea dezvoltării durabile. Din acest motiv, este esențial ca sistemul să fie eliminat și înlocuit cu un sistem mai eficient și mai echitabil, așa cum este practica europeană de Responsabilitate Extinsă a Producătorului. Acest lucru va crea un sistem de impozitare mai echitabil și mai eficient, care ar încuraja întreprinderile să investească în produse mai ecologice și nu ar penaliza contribuabilii pentru încercarea de a achiziționa astfel de produse.

Cu respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Ex: eugen.cozmulici@eba.md
Tel: 079188919